

Bilaga 3

HUVUDPUNKTERNA I UTLÅTANDENA OCH ÅSIKTERNA OM MKB-PROGRAMMET SAMT BEAKTANDET AV DEM I MKB-BESKRIVNINGEN

Utlåtande / Åsikt	Beaktande av utlåtandet
Södra Österbottens NTM-central, ansvarsområdet för trafik och infrastruktur	
<p><i>Konsekvenserna har preliminärt bedömts som betydande. I bedömningen ska det nuvarande trafiknätet beaktas och de trafikmängder som presenterats i bedömningsprogrammet ska kontrolleras. I bedömningen ska konsekvensminskande åtgärder presenteras och det ska framgå om t.ex. järnvägs- och landsvägstransporter är alternativa lösningar för varandra eller om projektets genomförande kräver en järnvägsförbindelse.</i></p>	<p>Trafiknätet och trafikmängderna efter kontroll samt konsekvensminskande åtgärder beskrivs i kapitel 15.</p>
Fingrid Oyj	
<p><i>Fingrid inleder ett MKB-förfarande för 400+110 kV kraftledningen på sträckan Seinäjoki–Hirvisuo. Anslutningslösningen för det planerade aluminiumfabriksprojektet har drivits framåt i samarbete med Fingrid.</i></p>	<p>Fingrids inledda MKB-förfarande har konstaterats i kapitel 1.7.2 (Andra projekt) och har refererats i tillämpliga delar i övriga kapitel.</p>
K.H. Renlunds museum	
<p><i>I närheten av projektområdet finns flera arkeologiska objekt. Inom projektområdet finns två arkeologiska objekt och två andra objekt som inte är skyddade enligt lagen om fornminnen. Objekten har beaktats i den lagakraftvunna detaljplanen för området. I projektet ska konsekvenserna för områdets och dess närområdes kulturarv bedömas.</i></p>	<p>Konsekvenserna för kulturarvet har bedömts i kapitel 17. Inom projektområdet finns en fast historisk fornlämning Norrmossen (1000028584), som är en salpeterlada. Dessutom finns inom projektområdet ett annat kulturarvsobjekt, Österbottens kustväg (1000042484). Öster om projektområdet, på andra sidan järnvägen, finns en fast fornlämning Norrmossen 2 (1000068057), som är en kolmila. Nära den ligger Inbördeskriget's avrättningsplats (1000083843), som är ett annat kulturarvsobjekt. Andra kända arkeologiska objekt ligger på över 1 km avstånd från projektområdet. På kraftledningarnas eller dagvattenrörets rutter eller i deras närhet finns inga arkeologiska objekt.</p>
Mellersta Österbottens förbund	
<p><i>I bedömningen ska särskild omsorg fästas vid konsekvenserna av produktionens processutsläpp för luftkvaliteten, jordmånen, grundvattnen och vattendragen. Den bosättning som ligger närmast fabriksområdet ska beaktas i planeringen. Skadliga konsekvenser ska identifieras heltäckande och konsekvenserna ska förebyggas och lindras i den fortsatta planeringen. Även konsekvenserna under byggtiden ska beaktas.</i></p>	<p>Luftutsläppen har identifierats i bedömningsförfarandet som en sannolikt betydande miljökonsekvens, och bedömningen av dem ingår i kapitel 11. Frågor som gäller jordmånen har bedömts i kapitel 8 och ytvattnen i kapitel 10. Grundvattnen har också identifierats som en sannolikt betydande miljökonsekvens på grund av grundvattenområdets närhet och det absoluta förorenings-förbud som gäller grundvattnen. Bedömningen av dem ingår i kapitel 9. Alla miljökonsekvenser kan ha direkta eller indirekta</p>

Utlåtande / Åsikt

Beaktande av utlåtandet

konsekvenser även för befolkningen och näringslivet, och de har bedömts i kapitlen 18–19.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

*Vid konsekvensbedömningen framhävs särskilt de grundvattenrisker som eventuellt orsakas av dagvattnet. Riskerna och konsekvenserna för **Patamáki och Överbyggsåsens** grundvatten ska beaktas. För dagvattnen ska mängderna bedömas och behandlingen före utledning presenteras. I bedömningen ska bosättningen, jordbruks- och rekreationsanvändningen samt eventuella störningssituationer i produktionen beaktas.*

Under driftskedet utnyttjas dagvattnet inom projektområdet som processvatten (för kylning eller i gasskrubbar). Om dagvatten ändå kommer ut i miljön kan det orsaka en lokal höjning av halterna av skadliga ämnen i grundvattnet. Det är värt att notera att dagvattnet samlas in och leds till fördröjningsbassänger och utnyttjas som processens bruksvatten eller vid behov kontrollerat till KIP-områdets dagvattennät. Dagvatten kan komma ut i miljön endast i samband med exceptionella skyfall, och i planeringen har möjliga skyfallssituationer beaktats så att som dimensioneringsgrund används en nederbörds mängd som återkommer ungefär en gång på 20 år och systemets kapacitet kan överskridas vid ett regn som inträffar en gång på 50 år. Om dagvatten ändå kommer ut i miljön styrs det till fabriksområdets belagda och kantade ytor före utsläpp till randdiken, och endast en liten del av det infiltreras genom jordmånen till grundvatten. När det rinner till grundvatten späds det ut i områdets stora grundvattenmängd och dess inverkan syns sannolikt inte i grundvattnets kvalitet. I normala situationer orsakar dagvattnet ingen risk för områdets grundvatten. Konsekvenserna för områdets övriga näringar samt rekreationsanvändningen har bedömts i kapitlen 18–19.

Karleby stad, stadsstyrelsen

Konsekvensbedömningen förutsätter en omfattande dialog mellan myndigheterna, olika aktörer och intressentgrupper. Information och möjligheter att lämna respons ska prioriteras. Projektet förutsätter förbättring av den lokala infrastrukturen. En högkvalitativt utförd konsekvensbedömning förbättrar smidigheten i tillståndsprocessen. Vid bedömningen av trafikkonsekvenserna ska gods- och biproduktflöden samt cirkulär ekonomi beaktas.

Kommunikation, information och deltagande beskrivs i kapitel 4.4. Möten och arbetsförhandlingar har regelbundet ordnats med myndigheterna. För projektet har också en egen uppföljningsgrupp tillsatts, till vilken företrädare för lokalt viktiga intressentgrupper har bjudits in. De åsikter som gruppen framför beaktas under MKB-förfarandet och allteftersom planeringen framskrider. Uppföljningsgruppen har sammanträtt tre gånger under hösten 2025 och en gång våren 2026. Under MKB-beskrivningsskedet ordnades en för alla öppen invånarenkät där de svarades synpunkter på projektet och dess konsekvenser särskilt med tanke på boendeförhållanden och rekreationsmöjligheter efterfrågades. Trafikkonsekvenserna har bedömts i kapitel 15. I bedömningen har alla identifierade råvaru- och produkttransporter samt även avfallstransporter beaktats.

Karleby stad, bygg- och miljönämnden

I fråga om projektet framhävs modelleringarna av luftutsläpp. För växthusgasutsläppen ska, utöver bedömningen, även metoder för att minska och kompensera dem presenteras med beaktande av byggtiden. Vid bedömningen av yt- och grundvattenkonsekvenser ska strömningsriktningarna beaktas. I bedömningen ska illustrationsbilder presenteras för elöverföringen, och bullret nattetid,

Luftutsläppen och klimatkonsekvenserna har bedömts i kapitlen 11–12. Bedömningen baserar sig på planeringens utgångspunkter, med vilka man strävar efter att minska växthusgasutsläppen bl.a. genom energilösningar. Egentliga kompensationsåtgärder föreslås i ett senare skede. Bullerkonsekvenserna, inklusive buller nattetid, har bedömts i kapitel 14. Konsekvenserna för områdets invånare har behandlats i kapitel 18.

Utlåtande / Äsikt	Beaktande av utlåtandet
<p><i>störningssituationer samt projektets konsekvenser för människor behandlas.</i></p>	
<p>Kronoby kommun</p>	
<p><i>I den svenskspråkiga översättningen finns många fel. Uppgifterna om grundvattenområdet Överbyggåsen saknas i grundvattenkapitlet och detta ska korrigeras. I uppgifterna om ytvatten finns brister. Närområdets verksamheter ska kontrolleras och i bedömningen ska konsekvenserna för husdjursekonomin och jordbruket i fråga om luftutsläpp beaktas.</i></p>	<p>De fel som fanns i grundvattenkapitlet i programmet har korrigerats utifrån responsen. Bedömningen av luftutsläpp ingår i kapitel 11 och dess centrala kopplingar till husdjursekonomin och jordbruket har behandlats ur denna synvinkel i kapitel 19.</p>
<p>Kronoby kommun, tillståndsavdelningen</p>	
<p><i>I den svenskspråkiga översättningen finns många fel i avsnitten om grund- och ytvatten. I bedömningen ska eventuella konsekvenser för husdjursekonomin och åkerbruket i fråga om luft- och vattenutsläpp beaktas. I bedömningen ska uppmärksamhet fästas vid det elbehov produktionen kräver samt vid behovet av grön övergång i andra samhällsliga verksamheter.</i></p>	<p>Vi hänvisar till det som ovan sagts om Kronoby kommuns utlåtande.</p>
<p>Österbottens museum</p>	
<p><i>Projektets landskapsmässiga konsekvenser för landskapsområdena ska presenteras med siktområdesanalyser och illustrationsbilder.</i></p>	<p>Landskapskonsekvenserna och siktområdesanalysen beskrivs i kapitel 17.</p>
<p>Österbottens räddningsverk</p>	
<p><i>Olycksriskerna i produktionsprocessen, för farliga ämnen, trafiken samt farliga transporter och byggnader ska utredas. Verksamhetsutövaren förpliktas av räddningsslagen, som ska beaktas vid planeringen av verksamheten.</i></p>	<p>Olycksriskerna har bedömts och beaktats i kapitel 2.11 och närmare i bilaga 10.</p>
<p>Säkerhets- och kemikalieverket</p>	
<p><i>Detaljplanebeteckningen för projektområdet är lämplig för den planerade verksamheten. En kemikalieförteckning ska upprättas vid ansökan om kemikaliesäkerhetstillstånd och förteckningen ska även innehålla avfall med farliga egenskaper. I ansökan om kemikaliesäkerhetstillstånd ska produktionsanläggningens eventuella olyckor och deras konsekvenser utanför produktionsanläggningen presenteras.</i></p>	<p>Kemikaliesäkerheten och beredskapen för olyckor behandlas i avsnitt 2.11.</p>
<p>Egentliga Finlands NTM-central, fiskerimyndigheten</p>	
<p><i>Konsekvenserna under verksamheten och byggandet ska bedömas för fiskbestånden, lekrområdena och fisket i de underliggande vattendragen. I bedömningen ska eventuella avrinningar från sura sulfatjordar till det underliggande vattendraget utredas. Fiskerikonsekvenserna ska också bedömas i fråga om olyckor och undantagssituationer. Kraftledningarnas konsekvenser ska beaktas om de korsar vattendrag. Om projektets vattenförbrukning ökar vattenuttaget från</i></p>	<p>Konsekvenserna för fiskbeståndet har bedömts i kapitel 10.4.3. Som tidigare konstaterats har man i planeringen övergivit alternativet att leda dagvatten till Öjasjön, varför konsekvenserna för fiskbestånden och fisket blir begränsade. I samband med bedömningen av ytvatten har även konsekvenserna av vattenuttaget beaktats. Kraftledningarna korsar inte vattendrag.</p>

Utlåtande / Åsikt**Beaktande av utlåtandet**

Larsmo-Öjasjön betydligt rekommenderas att även konsekvenserna för Larsmo-Öjasjöns fiskbestånd, fiskarnas förökningsområden och fisket bedöms.

Trafikledsverket

I projektet ska konsekvenserna av den ökade trafiken för de närliggande lederna granskas både i fråga om byggandet och driften. I bedömningen ska transporter av farliga ämnen samt Trafikledsverkets projekt- och planeringsobjekt beaktas. Vid planeringen av projektet ska Trafikledsverkets anvisningar och tillståndsfrågor beaktas.

Trafikkonsekvenserna har bedömts i kapitel 15. Rv 8 och de utvecklingsprojekt som hänför sig till den har en central roll i bedömningen, men bedömningen omfattar även andra vägtransportruttrutter samt järnvägstransporter mellan hamnen och projektområdet. Kända planeringsprojekt har beaktats i bedömningen. I bedömningen behandlas även t.ex. de tillstånd och lämpliga ruttrutter som krävs för transporter av farligt gods (TFG).

Norrmossbäcken delägarlag

Fabriksområdets dagvatten ska ledas till KIP:s fabriksområde, eftersom belastningen på **Normossbäcken – Källmossbäcken – Bredviksbäcken** redan är stor och inte bör ökas.

Efter programskedet har en lösning som baserar sig på slutet vattenkretslopp planerats, varför dagvatten inte kommer att ledas till dikessystemet i projektområdets närhet.

Finlands naturskyddsförbund, Österbottens krets

Placering av industri i skogsområden försämrar kolsänkor och biologisk mångfald. Projektets genomförande förutsätter ekologisk kompensation. Vattenuttaget från **Öjasjön** har ökat och i och med aluminiumfabriken är dess hållbarhet ifrågasatt, särskilt i fråga om samverkningarna med låga flöden och andra industriella vattenanvändningar. Hanteringen av områdets dagvatten och behandlingen av processvattnen har beskrivits bristfälligt. För att säkerställa skyddet av miljön och grundvattnet ska mer detaljerade utredningar, effektivare reningslösningar samt striktare övervaknings- och försiktighetsåtgärder utarbetas. Förnybara energikällor räcker inte för att täcka fabriken förbrukning, och fullständig koldioxidneutralitet är inte möjlig på grund av de fossila råvaror som används i produktionen. Återvinningsmaterialens koldioxidavtryck beror också på kvaliteten på tredje parters produktion. Förbundet är oroat över PFAS-utsläpp. Förbundet kräver även modellering av spridningen av luft-, damm- och koloxidutsläpp samt en närmare granskning av avfallet.

Med ett slutet vattenkretslopp kan konsekvenserna av vattenuttaget från Öjasjön minskas betydligt. Som tidigare konstaterats har lösningarna för vattenkretsloppet preciserats efter programskedet. Projektet kommer att använda fossilfri energi, till vilken utöver förnybar energi även kärnkraft räknas. Produktionen är koldioxidsnål och bolaget gör långsiktiga planer för att minska växthusgasutsläppen. Helt koldioxidneutral produktion har inte i något skede utlovats. De återvinningsmaterial som används är från industriella källor och sorterade samt förbehandlade av tredje part. Inga PFAS-föreningar uppstår alls i produktionen. Vid fabriken bildas i någon mån endast två PFC-föreningar (koltetrafluorid och hexafluoretan), som är inerta gaser. Kolsänkor och kolbalanser har bedömts i kapitel 12. Områdets biologiska mångfald och de konsekvenser som riktas mot den beskrivs i kapitel 13. Konsekvenserna för grundvattnen behandlas i kapitel 9. Luftutsläppen har bedömts i kapitel 11 och modelleringsrapporten om dem finns som bilagorna 4a och 4b till beskrivningen. Avfallet, dess mängd och kvalitet beskrivs i avsnitt 2.7.

Österbottens Svenska Producentförbund

I omedelbar närhet av den planerade fabriken ligger en gård med bostadsbyggnader. I bedömningen ska de gårdar och de jordbruksområden samt de konsekvenser som riktas mot dem som ligger inom fabriken influensområde eller i dess närhet beaktas.

Andra verksamheter som ligger inom fabriken influensområde och i dess närhet beskrivs och bedöms i kapitel 19. I bedömningen beaktas hur olika miljökonsekvenser såsom buller, trafik och luftutsläpp påverkar verksamhetsförutsättningarna för jordbruket eller andra näringar.

Privatpersoner (3 st.)

Oro över kvaliteten och mängden av det dagvatten som bildas inom området samt över ledningen av det till

Dagvattnets kvalitet, mängd och ledning behandlas i kapitel 10. Dagvattnet kommer inte att ledas till

Utlåtande / Åsikt

dikessystemet i närområdet. Den dagvattenmängd som presenteras i bedömningsprogrammet upplevs inte vara realistisk. I bedömningen ombeds beakta kapaciteten hos det befintliga dikessystemet i området och områdets översvämningskänslighet samt det att åkrarna inom området används för livsmedelsproduktion. Att leda dagvatten till områdets diken från T/kem-planbeteckningsområdet upplevs inte vara ett lämpligt alternativ inom ett översvämningskänsligt livsmedelsproduktionsområde. Vid modelleringen av luftutsläppen upplevs användning av väderdata från Kronoby flygplats lämpa sig bättre för att beskriva fabriksområdets väderförhållanden än Karleby Santahaa väderstation. Fabriken luftutsläpp ska bedömas omsorgsfullt, eftersom deras skala i förhållande till utsläppen i Finland är stor. Även separata vindmätningar förutsätts. Vid konsekvensbedömningen ombeds även den planerade fabriken eventuella konsekvenser för områdets övriga verksamheter och samfund beaktas. Verksamheterna ska planeras så att inga utvidgnings- eller användningshinder uppstår för andra verksamheter.

Beaktande av utlåtandet

dikessystemet i närområdet. Mängderna vatten som leds har preciserats med hjälp av det slutna kretsloppet och den utförda vattenbalansen. Luftutsläppen har bedömts och beskrivits i kapitel 11. Utmaningen med vindmätningar är att de alltid beskriver förhållandena vid mätningstillfället och det är svårt att utifrån dem skapa en helhetsbild av områdets vindförhållanden. Utifrån diskussion med myndigheterna har vindmätningar inte ansetts nödvändiga. Konsekvenserna för andra verksamheter och samfund har bedömts i kapitlen 18–19.